

اصلاح ظرفیت ریشه‌زایی قلمه‌های چوب‌سخت ساقه‌ی شمشاد خزری، یک درختچه‌ی زینتی در حال انقراض، توسط IBA و NAA

بهزاد کاویانی^{۱*}، ناصر نگهدار^۲، محسن محمدی^{۱،۲} و شیما صیدی^۱

۱- گروه باغبانی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

۲- موسسه‌ی تحقیقاتی علوم کشاورزی و بیوتکنولوژی هیرکان، آمل، ایران

*نویسنده‌ی مسئول: b.kaviani@yahoo.com

چکیده

شمشاد خزری (*Buxus hyrcana* Pojark.) یک گونه‌ی زینتی درختچه‌ای است که در صنایع مختلف کاربرد دارد. رشد و نمو شمشاد خزری بسیار کند است، ریشه‌زایی سختی دارد و خطر انقراض، این گیاه را تهدید می‌کند. هدف از انجام این تحقیق، بهبود شرایط ریشه‌زایی قلمه‌های سخت‌ریشه‌زا و به‌دست‌آوردن بهترین غلظت تیمارهای هورمونی IBA و NAA از بین صفر، ۵۰۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر بود. آزمایش به‌صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی در ۴ تکرار انجام شد. نتایج نشان داد که بیشترین تعداد ریشه (۸/۷۰۰ در گیاهچه)، در قلمه‌های تیمار شده با ۱۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر NAA همراه با ۱۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA مشاهده شد. همچنین بالاترین طول ریشه (۵/۶۶۶ سانتی‌متر در گیاهچه)، در قلمه‌های تیمار شده با ۲۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر NAA همراه با ۱۰۰۰ میلی‌گرم در لیتر IBA اندازه‌گیری شد. غلظت‌های مختلف این دو هورمون سایر ویژگی‌های قلمه‌ها را تحت تأثیر قرار دادند. بستر کشت قلمه‌ها، پرلیت بود.

کلمات کلیدی: ازدیاد گیاه، اکسین، بستر کشت، سیتوکینین، گیاهان زینتی